

לה, לה בלבד מאשר **סבתא מוריה** סבתא המיוחדת שלי, שלנו.

קטנה ורזה, צנועה ושקטה, כל צעדה — כמין התנצלות והצטנעות על מקום של מישוהו שתפסה כביכול, בנוכחותה ולא היא. היא לא תפסה מקום של איש כשם שלא פגעה באיש ותמיד נזהרה בכבודו של אדם. אך נוכחותה לגביי — עולם ומלואו.

כאשר סבתא היתה נמה מנוחת הצהרים שקט היה שורר סביב צריפה, להפריע מנוחתה היה דבר שלא יעשה. והאות לי, לילד, שאפשר לשחק בחופשיות — היה התריס הנפתח ליד המנזרינה ודמותה המופיעה בחלון.

להשכמתה היו לי כמה אותות שהראשון בהם, צעדים למטבח וקול מים ניגרים מברז, צעדים במסדרון ו... הדלת נפתחת וסבתא ניצבת לבושה בקפידה, תלתליה סרוקים וסדורים כל אחד במקומו וסיכה ששלושה עיגולים חברו בה בשורה והאמצעי — אבן תכולה בו, פורפת שמלתה ומשלימה לבושה, סבתא קמה. ובלכתה ברחוב משתדלת להקדים שלום לכל אחד ומשיבה במאור פנים למברכיה. סבתא הולכת.

שתי מזכרות נשארו לי מסבתא : האהבה לקריאה והספר הראשון שקבלתי ממנה ליום הולדתי השביעי, "לובנגולו מלך זולו", אותו קוראת כעת בתי סיגלית.

אחד מתענוגותי הגדולים היה להקדימה וללכת לדואר לשאול שמא יש חבילת ספרים בעבורה להביאם אליה, לפתוח יחד עמה את אריזת הנייר החום, לנבור בערימת הספרים החדשים, למינם יחד עמה ולסיום — לקבל מידה מודעה, לפרסום ליד הצרכניה, בה היא מודיעה על הספרים